

πάντες οἱ ἥρωες εἶχον ὁμόσει νὰ ἐλκύσωσι τὴν καρδίαν τῶν ἐρωμένων αὐτῶν, πλανῶντες αὐτὰς εἰς τὴν χώραν τοῦ Τρυφεροῦ, πίπτει ὑπὸ τὸν πέλεκυν τοῦ Μολιέρου, ὅστις ἐν ταῖς γελοῖως κομψευματικαῖς κωμωδαῖς τὴν γλῶσσαν αὐτῶν. Ὁ δὲ Βαίλων καταβάλλει αὐτὸ διὰ τοῦ διαλόγου περὶ τοῦ μυθιστορικοῦ ἥρωος.

ἤθελα παρῆλθαι ἐν σιγῇ τὰ κατὰ μίμησιν τῆς Ἀστράϊας, τῆς Κλαιλίκας καὶ τοῦ Κύρου μυθιστορήματος, ἅπερ δὲν κατίσχυσα ν' ἀναγνώσω, ἂν ἡ μυθιστορικὴ αὕτη γραμματεία, κεκαθαυμένη πως καὶ ἀπληλαγμένη τοῦ ἐξοιδαίνοντος ἐκείνου ὕφους, δὲν ἀνεφάνετο κατὰ τὸν ἸΗ'. αἰῶνα διὰ τῆς κομψῆς ἀλλὰ κούφης, σφόδρα κούφης φεῦ! γραφίδος τοῦ Μαριβῶ, Φαντενέλλου, Φλωριανοῦ, Μαρμοντέλλου καὶ ἄλλων εὐφυῶν συγγραφέων αὐτοῖς ἐπομένων. Τὰ μὲν βουκολικά δράματα τοῦ Φοντενέλλου καὶ τοῦ Φλωριανοῦ, τὰ μυθιστορήματα τοῦ Μαριβῶ καὶ τοῦ Μαρμοντέλλου δὲν ἀναγινώσκονται σχεδὸν τοῦ λοιποῦ, ἀλλ' ἡ Βοσκοποῦλα τῶν Ἀλπεων τούτου, μεταφρασθεῖσα ἐμμέτρως εἰς τὴν κοινὴν ἡμῶν γλῶσσαν ὑπὸ Ρήγα τοῦ Φεῤῥαίου, ἔτερπε τὰς ἀνέσεις τῶν προμητόρων καὶ μητέρων ἡμῶν, καὶ εἶναι ἀξία διὰ τοῦτο νὰ μνημονεύηται ὅσον ἄλλως ἀναλός καὶ ἀπῆλθης καὶ ἂν εἶναι.

(Ἐπιτεταὶ τὸ τέλος.)

ΟΜΗΡΟΥ ΙΛΙΑΔΟΣ Α.

Ἐκείνην τὴν φθοροποιῶν ὀργὴν τοῦ Ἀχιλλέως Πηλεΐδου ψάλλε, ὦ θεά, ἥτις ἀφάτους λύπας παρέσχεν εἰς τοὺς Ἕλληνας, πολλὰς δὲ εἰς τὸν Ἄδην ψυχὰς ἡρώων ἰσχυρὰς ἀπέστειλε προῶρος.

Αὐτοὺς δὲ λείαν τῶν κυνῶν καὶ πάντων τῶν ὀρνέων καθίστανε· τοῦ δὲ Διὸς τὸ θέλημα πληροῦτο. Καὶ πρῶτ' ἀφοῦ διέστησαν εἰς ἔριδα ἐλθόντες Ὁ θεῖος γόνος Ἀχιλλεὺς κί' Ἀτρεΐδης ὁ στρατάρχης.

Καὶ τίς λοιπὸν ἐκ τῶν θεῶν τοὺς ἔβαλεν εἰς ἔριν νὰ μάχωνται;—Ὁ τῆς Ἀητοῦς υἱὸς καὶ τοῦ Κρονίδου· διότι οὗτος ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ βασιλέως ἐνέσπειρεν εἰς τὸν στρατὸν κακὴν ἐπιδημίαν, καὶ οἱ λαοὶ ἐχάνοντο, καθότι ὁ Ἀτρεΐδης μετεχειρίσθ' ὕβριστικῶς τὸν ἱερέα Χρῦσπν. Αὐτὸς εἰς τὰ τῶν Ἀχαιῶν ταχέα πλοῖα ἦλθε πρὸς λύτρωσιν τῆς κόρης του, μυρία φέρων λῦτρα, ἐκ σκῆπτρου δὲ χρυσοῦ κρατῶν εἰς χεῖρας κρεμαμένους στεφάνους τοῦ Ἀπόλλωνος, τοῦ φοβεροῦ τοξότου, καὶ ἔλεγε τοὺς Ἕλληνας καθικετεύων πάντας, καὶ μάλιστα τοὺς ἀρχηγοὺς λαῶν Ἀτρεΐδας δύω

— Ἀτρεΐδας, καὶ οἱ ἄλλοι πεῖς εὐκνήμιδες Ἀργεῖοι, νὰ δώσουν οἱ ἀθάνατοι οἰκήτορες τοῦλόμπου ἡμεῖς μὲν νὰ πορθήσαστε τὴν πόλιν τοῦ Πριάμου, καὶ νὰ ἐπανακάμψητε καλῶς εἰς τὴν πατρίδα· ἡμεῖς δ' ἐλευθερώσατε τὴν κόρην τὴν φιλάτην, καὶ ἀποδέχθητε αὐτὰ τὰ λῦτρα σεβασθέντες τὸν εὐστοχὸν Ἀπόλλωνα, τὸν παῖδα τοῦ Κρονίδου.

Οἱ ἄλλοι ὅλοι Ἕλληνας ἐπυεφτιμοῦντες τότε νὰ σεβασθῶσιν ἔπρεπε τὸν ἱερέα εἶπον καὶ λῦτρα νὰ δεχθοῦν λαμπρά. Δὲν ἤρρεσε πλὴν τοῦτο ποσῶς εἰς τάγαμέμνονος Ἀτρεΐδου τὴν καρδίαν, καὶ τὸν ἀπέπεμπε κακῶς βάρυν ἐκφέρων λόγον.

— «Μὴ σ' εὖρω, γέρον, ποτ' ἐγὼ παρὰ τὰ κοῖλα πλοῖα ἢ τῶρα διατρέβοντα, ἢ ὕστερον ἐλθόντα, ἢ μὴ καὶ τὸ στέμμα τοῦ θεοῦ καὶ σκῆπτρον δὲν σὲ σώσῃ. Ἐδὲν θ' ἀπολύσω δὲ αὐτὴν ἐγὼ, πρὶν ἢ γηράσῃ ἢ ἐν Ἀργεῖ, ἐν τῷ οἴκῳ μου, μακρὰν ἐκ τῆς πατρίδος, ἢ ὑφάινουσα καὶ τὴν ἐμὴν στρωμνὴν διευθετοῦσα.

ἢ Πλὴν φύγε, μὴ μ' ἐρέθιζε, διὰ ν' ἀπέλθῃς σώος.» Ταῦτ' εἶπ' ὁ γέρον ὁ ἔμφοβος ὑπήκουσ' εἰς τὸν λόγον, σιγῶν δ' εἰς τὴν πολύφλοισβον ἀπῆλθε παραλίαν, μακρὰν δ' ἐλθὼν ὁ γηραιὸς προσήυχετο ἐνθέριμος πρὸς τὸν Ἀπόλλωνα, υἱὸν Ἀητοῦς τῆς καλλικόμου.

— «Ἐπάκουσον, λαμπρότοξε, ὑπέρμαχε τῆς Χρῦσπς καὶ θεῖς Κίλλης, κραταιὲ μονάρχα τῆς Τενέδου. Ἐάν ποτ' ἔστεψα, Σμινθεῦ, τὸν εὐμορφὸν ναόν σου, ἢ σου κπέκαυσα παχεῖς μηροὺς αἰγῶν καὶ ταύρων, αὐτόν μου τῶρα τέλεσον τὸν πόθον· οἱ Ἀργεῖοι ἢ μὲ τὰς βολὰς ταῦτα μου τὰ δάκρυ' ἄς πληρώσουν.»

Τοιαῦτα εἶπ' εὐχόμενος, τὸν ἤκουσε δ' ὁ Φοῖβος, ὀργίλος δ' ἐκ τῶν κορυφῶν κατέβη τοῦ Ὀλύμπου φαρέτραν ἔχων σκεπαστὴν καὶ τόξα εἰς τοὺς ὤμους. Ὡς ἐκινήθη δ' ἐκλαγξάν τὰ βέλη τοῦ ὀργίλου.

ἐπὶ τῶν ὤμων, κί' ἤρχετο μὲ νύκτα ὁμοιάζων. Καθίσας δ' ἔπειτ' ἀντικρὺ τῶν πλοίων ῥίπτει βέλος, δεινὴν δ' ἐξέβαλε κλαγγὴν τὸ ἀργυροῦν του τόξον.

Ταχεῖς μὲν κύναι, φόνευε τὸ πρῶτον κί' ἡμίονους, ἀλλ' ἔπειτα καὶ κατ' αὐτῶν πικρὰς βολὰς τοξεύων ἐκτόπ' ἀπαύτως δ' ἔλαμπον συχναί πυρκαῖ πτωμάτων.

Ἐννέ' ἡμέρας τοῦ Θεοῦ τὰ βέλη πανταχόθεν κατέπιπτον εἰς τὸν στρατόν. Ὡς ἦλθε δ' ἡ δεκάτη, ἐκάλεσεν ὁ Ἀχιλλεὺς συνέλευσιν τοῦ πλήθους.

Ἐνέβαλε δὲ ἡ Θεὰ λευκοβραχίων Ἡρα ἔς τὸν νοῦν του τοῦτο· ἐπειδὴ τοὺς Ἕλληνας ἔλυπειτο νὰ βλέπῃ ἀποθνήσκοντας. Ἀφοῦ λοιπὸν ἐκείνοι συνῆλθον, καὶ συγκρότησαν ὁμήγυριν μεγάλην, τότε ὁ ταχύπους Ἀχιλλεὺς ἠγέρθη καὶ τοὺς εἶπεν· — Ἀτρεΐδη, πάλιν πλάνητες ἡμεῖς, ὡς βλέπω, τῶρα νεῖς τὴν πατρίδα θέλομεν ἐπίσω ἐπιστρέφει, ἢ ἂν φύγωμεν τὸν θάνατον, διότι ταῦτοχρόνως ἢ ἡ νόσος καὶ ὁ πόλεμος τοὺς Ἕλληνας φονεύει, ἢ ἀλλ' ἄγετ' ἐρωτήσωμεν τινὰ τῶν ἱερέων

ἢ μάντεων, ἢ καὶ τινὰ ἐξηγητὴν ὄνειρων,
 »(διότι καὶ τὸ ὄνειρον ἐκ τοῦ Διὸς ὑπάρχει),
 »διὰ νὰ εἶπῃ, διατί ὁ φασινὸς Ἀπόλλων
 »ὀργὴν τοσαύτην ἔλαβε· μὴ ἀράγ' ἐρεθίσθη
 »διὰ παράλειψιν τινος εὐχῆς ἢ ἐκατόμβης,
 »ἢ μήπως θέλῃ ὀρεχθεῖς ὀσμὴν αἰγῶν κ' ἀρνίων
 »ἀκμαίων, ἵνα ἀρ' ἡμῶν τὸν ὄλεθρον ἐκτρέψῃ;»
 Εἰπὼν αὐτὰ ἐκάθισε· κατόπι δ' ἀνηγέρθη
 ὁ ἄριστος τῶν μάντεων, ὁ Κάλχας Θεστορίδης,
 γινώσκων καὶ τὸ παρελθὸν καὶ τὸ παρὸν καὶ μέλλον·
 διὰ τὴν μαντικὴν τοῦ δὲ, ἣν εἶχεν ἐκ τοῦ Φοίβου,
 ὠδήγησε τῶν Ἀχαιῶν τὰ πλοῖα εἰς τὴν Τροίαν.
 Αὐτὸς λοιπὸν ὀρθοφρονῶν ἠγόρευσε καὶ εἶπεν·
 — Ὡ Ἀχιλλεῦ θεοφιλῆ, νὰ εἶπω μὲ προσταζέεις
 »τοῦ εὐθυβόλου ἄνακτος Ἀπόλλωνος τὴν μῆνιν.
 »Ἐγὼ τὴν λέγω· πρόσσεξε πλὴν σὺ καὶ ὁμοσόν μοι,
 »ἂν λόγῳ κ' ἔργῳ πρόθυμος θὰ μὲ ὑπερασπίσῃς·
 »διότι ὑποπτεύομαι πολὺ μὲ παροργίσω
 »τὸν ἄνδρα, ὅστις κραταιῶς ἐφ' ὅλων τῶν Ἑλλήνων
 »ἀνάσσει, καὶ εἰς ὄντινα ὑπεῖκουν οἱ Ἀργεῖοι,
 »καθότι ἔχει πάντοτε ἰσχὺν μεγαλειτέραν
 »ὁ ἄναξ, ὅταν ὀργισθῆ καθ' ὑποδεστέρου·
 »καὶ ἂν τυχὸν αὐθημερὸν χωνεύσῃ τὸν θυμὸν του,
 »φυλάττει ὁμως ἐπειτα τὸ πάθος εἰς τὰ στήθη
 »νὰ τὸ πληρώσῃ· σὺ λοιπὸν εἰπέ ἂν θὰ μὲ σώσῃς.»

Ὁ δὲ ταχύπους Ἀχιλλεὺς ἀποκριθεὶς τὸν εἶπε·
 α— Μὲ θάρρος μέγα μάντευσε καὶ λέγε ὅ,τι ζεύρεις.
 »Ποτὲ μὰ τὸν διοφιλῆ Ἀπάλλωνα, ὦ Κάλχα,
 »εἰς δὲ σὺ προσευχόμενος δηλοῖς εἰς τοὺς Ἀργεῖους
 »τὰ τῶν θεῶν βουλευμάτα, ἐν ὅσῳ γὼ ὑπάρχω
 »καὶ φαίνομ' ἐπὶ γῆς, κανεῖς ἐξ ὅλων τῶν Ἑλλήνων
 »δὲν θὰ ὑψώσῃ κατὰ σοῦ παρὰ τὰ κοῖλα πλοῖα
 »βαρεῖαν χεῖρα, οὐδ' ἂν ὁ Ἀγαμέμνων εἶπῃς,
 »ὅστις καυχᾶτ' ἐν τῷ στρατῷ ὅτ' ὑπερέχει πάντων.»

Καὶ τότε εἶπ' ἐνθάρρυνθεὶς ὁ ἄμειπτος προφήτης·
 — Ἄδεν τὸν ἐρέθισ' ἔλλειψις εὐχῆς ἢ ἐκατόμβης,
 »ἀλλὰ ὁ ἱερεὺς αὐτοῦ, ὃν ὕβρις' ὁ Ἄτρεΐδης,
 »οὐδὲ τὰ λῦτρά του δεχθεῖς οὐδ' ἀποδοὺς τὴν κόρην·
 »ἐκ τούτου μᾶς ἀπέστειλεν ὁ εὐστοχος τοὺς πόνους,
 »καὶ θὰ τοὺς πέμπῃ πάντοτε, οὐδὲ θὰ ἀποσύρῃ
 »τὰς ὀλεθρίας χεῖράς του ἐκ τῆς ἐπιδημίας,
 »πρὶν ἢ τὴν μελανόφθαλμον ἐκδώσωμεν νεάνιν
 »εἰς τὸν καλὸν πατέρα τῆς χωρὶς τιμῆς καὶ λύτρων,
 »καὶ εἰς τὴν Χρύσῃν ἱεράν κομίσωμεν θυσίαν,
 »τότ' ἴσως πείσωμεν αὐτὸν νὰ λάβῃ εὐσπλαγγινίαν!

Εἰπὼν αὐτὰ ἐκάθισε· κατόπι δ' ἐσηκώθη
 ὁ ἦρωες ὁ εὐρυσθενὴς Ἄτρεΐδης Ἀγαμέμνων
 ἀγανακτῶν, δεινὴ δ' ὀργὴ τὴν μαύρην του καρδίαν
 κατεῖχε, καὶ ὡς πῦρ λαμπρὸν τὰ ὄμματα του ἦσαν.
 Τὸν Κάλχαντα δὲ πρῶτιστα ἰδὼν ἀγρίως εἶπε·
 — Κακόμαντι, οὐδέποτε εὐχάριστον μοῦ εἶπες·
 »ἀείποτ' ἀγαπᾷ κακὰ ὁ νοῦς σου νὰ μαντεύῃ·

»καλὸν δὲ πρᾶγμα πάποτε οὐδ' ἐπραξας οὐδ' εἶπες·
 »καὶ τώρα πρὸς τοὺς Ἕλληνας χρησιμοδοτεῖς καὶ λέγεις·
 »πῶς τάχα πόνους κατ' αὐτῶν ὁ εὐθυβόλος πέμπει,
 »διότι τὰ λαμπρὰ ἐγὼ τῆς Χρυσίδος λῦτρα
 »νὰ λάβω δὲν ἐθέλησα, καθ' ὅτι σφόδρα θέλω
 »νὰ τὴν κατέχω οἴκαδε, διότι τὴν προκρίνω
 »κί' αὐτῆς μου τῆς παρθενικῆς συζύγου Κλυταιμνή-
 »καθ' ὅσον οὔτε εἰς τὸν νοῦν τὸ σῶμα ἢ τὰ [στρας,
 »οὐδὲ εἰς τὰ ἐργόχειρα δὲν εἶναι κατωτέρα· [κάλλη,
 »καὶ μ' ὅλα ταῦτα δέχομαι τὴν κόρην ν' ἀποδώσω,
 »ἂν ἦναι συμφερότερον, καθ' ὅσον ἐγὼ θέλω
 »νὰ ἦναι σώος ὁ λαὸς καὶ ὄχι ν' ἀποθνήσκῃ.
 »Πλὴν ἄλλο γέρας πάραυτα προετοιμάσατέ μου,
 »διότι εἶναι ἀπρεπὲς ἐγὼ νὰ μείνω μόνος
 »τῶν Ἀχαιῶν ἀβράβευτος, καθ' ὅσον βλέπετ' ὅλοι
 »ὅτι ἄλλοῦ ἀπέρχεται αὐτό μου τὸ βραβεῖον.»

Ὁ δὲ ταχύπους Ἀχιλλεὺς ὁ ἦρωες τῷ ἀντεῖπεν·
 — Ἄτρεΐδη ἐνδοξότατε, φιλοκερδέστατ' ὄλων,
 »πῶς οἱ γενναῖοι Ἕλληνες βραβεῖον νὰ σοῦ δώσουν;
 »πούποτε δὲν εἰξεύρομεν κοινὰ πολλὰ νὰ κῆνται·
 »ἀλλ' ὅσα μὲν ἠρπάσαμεν λεηλατοῦντες πόλεις,
 »αὐτὰ διενεμήθησαν, ἀνάρμοστον δὲ εἶναι,
 »συλλέγοντές τα οἱ λαοὶ νὰ τὰ σωρεύσουν πάλιν.
 »Ἐν τούτοις στείλε τώρα σὺ πρὸς τὸν Θεὸν τὴν κόρην,
 »τριπλᾶ δ' αὐτὴν καὶ τετραπλᾶ οἱ Ἕλληνες κατόπιν
 »θὰ σοῦ τὴν ἀποδώσωμεν, εἰάν ποτε θελήσῃ
 »ὁ Ζεὺς νὰ κυριεύσωμεν τὴν ὀχυρὰν Τρωάδα.»

Πρὸς τοῦτον δ' ἀνταπήντησεν ὁ ἄναξ Ἀγαμέμνων·
 — Μὴ οὔτω πῶς, γενναῖος ὦν, θεόμορφε Πηλεΐδη,
 »δολίως φέρου, ἐπειδὴ δὲν θέλεις μὲ περάσει,
 »οὐδὲ μὲ πείσει, ἢ σὺ μὲν νὰ ἔχῃς γέρας θέλεις,
 »καὶ γὼ νὰ κάθημαι ἐδῶ νὰ τὸ ζητῶ εἰς μάτην.
 »Μὲ συμβουλεύεις τὸ λοιπὸν ἐκείνην ν' ἀποδώσω;
 »Ἄν οἱ γενναῖοι Ἕλληνες μοῦ δώσουν ἄλλο γέρας
 »εἰς τὴν ψυχὴν μου ἀρεστὸν κί' ἀντάξιον τῆς κόρης...
 »ἂν ὁμως δὲν τὸ δώσωσιν, ἐγὼ αὐτὸς θὰ ἔλθω
 »νὰ πάρω ἢ τὸ γέρας σου, ἢ τὸ τοῦ Ὀδυσσεῶς,
 »ἢ Αἴαντος, καὶ ἂν αὐτὸς, εἰς ὄντινα θὰ ἔλθω,
 »θυμώσῃ... Πλὴν περὶ αὐτῶν σκεπτόμεθα καὶ πάλιν.
 »Ἐμπρὸς δὲ τῶρ ἄς ῥίψωμεν ἐν πλοῖον μελανόχρουν
 »εἰς τὴν εὐρεῖαν θάλασσαν, κί' ἀζίους κωπηλάτας
 »ἄς συναθροίσωμεν ἐντὸς, τὴν δ' ἐκατόμβην ἔνδον
 »ἄς θέσωμεν, τὴν κόρην δὲ τοῦ Χρύσου τὴν ῥοδόχρουν,
 »ἄς εἰσβιβάσωμεν, καὶ εἰς ἀνὴρ ἐκ τῶν προῦχάντων
 »ἄς ἐπιβῆ ὡς ἀρχηγὸς, ἢ Ὀδυσσεὺς ὁ θεῖος,
 »ἢ Αἴας, ἢ Ἰδομενεὺς, ἢ σὺ αὐτὸς, Πηλεΐδη,
 »ὦ πάντων τρομερώτατε, διὰ νὰ λειτουργήσῃς,
 »κί' ἐξιλεώσῃς πρὸς ἡμᾶς τὸν φοβερὸν τοξότην.»

Ὁ δὲ ταχύπους Ἀχιλλεὺς τὸν εἶπ' ἰδὼν ἀγρίως,
 — Φεῦ! ὦ εἰς τὴν ἀναίδειαν χωσμένε, πλεονέκτα!
 »καὶ πῶς ὁ Ἕλλην πρόθυμος τοὺς λόγους σου ν' ἀκούῃ,
 »κί' ἐνέδρας κάμνη ἢ ἐχθροὺς γενναίως ν' ἀντικρούῃ;

εἰγὼ δὲν ἦλθον ἕνεκα τῶν δορυμάχων Τρώων
 πρὸ κάμνω πόλεμον ἰδῶ, διότι δὲν μοῦ πταίουν
 »εὐδέποτ' ἤρπασαν αὐτοὶ τοὺς ἵππους μου ἢ βόας,
 »εὐδέποτ' εἰς τὴν εὐάνδρον καὶ καρποφόρον Φθίαν
 »τὰ προϊόντα ἔβλαψαν, διότι ἐν τῷ μέσῳ
 »ὑπάρχουν ὄρη σκιερὰ καὶ ἠχηρὰ πελάγη·
 »Σὲ μόνον συνωδεύσαμεν, οἷε τῆς ἀναιδεΐας
 »διὰ νὰ χαίρης σὺ αὐτὸς, λαμβάνοντες ὀπίσω
 »τοῦ Μενελάου τὴν τιμὴν καὶ σὺ, ὦ σκυλλομμάτῃ,
 »παρὰ τοῦ Τρωϊκοῦ λαοῦ· καὶ ὅμως ὅλα ταῦτα
 »διόλου δὲν τὰ σκέπτεσαι οὐδὲ τὰ ἐνθυμεῖσαι,
 »ἀλλὰ ν' ἀρπάξης μ' ἀπειλεῖς ὁ ἴδιος τὸ γέρας,
 »ὃ μ' ἔδωκαν οἱ Ἕλληνες ἀντὶ μεγάλων μόχθων.
 »Ἐγὼ ποτὲ ἴσα μὲ σὲ βραβεῖον δὲν λαμβάνω,
 »ὅπόταν Τρωϊκὴν τινὰ εὐήμερουσαν πόλιν
 »πορθήσωσιν οἱ Ἕλληνες· ἐνῶ κατὰ τὸ πλεῖστον
 »αἱ χεῖρές μου διέπουν τὴν παραχώδῃ μάχην,
 »ἂν δέ ποτε διανομὴ ἐπέλθῃ τῶν λαφύρων,
 »ἀείποτε καλλίτερον βραβεῖον σὺ λαμβάνεις.
 »Ἐγὼ δὲ στέργων εἰς μικρὸν ὑπάγω εἰς τὰ πλοῖα
 »ἐκ τοῦ πολέμου κεκμηκίως. Πλὴν τῶρα εἰς τὴν Φθίαν
 »πορεύομαι, ἐπειδὴ πολὺ καλλίτερα θὰ πράξω
 »ν' ἀπέλθω εἰς τὸν οἶκόν μου μὲ τὰ κυρτὰ μου πλοῖα·
 »οὐδ' ὅταν μείνης ἄτιμος ἐνταῦθα σὺ, πιστεύω,
 »πῶς χρήματα καὶ θησαυροὺς μεγάλους θὰ σωρεύ-

Τῷ ἀπεκρίθη δ' ἔπειτα ὁ στρατηγὸς Ἀτρεΐδης [σης·]
 — Ἀμέσως φύγε, ἂν αὐτὸ ὀρέγεται ἡ ψυχὴ σου,
 »ἐγὼ δὲν σὲ παρακαλῶ πρὸς χάριν μου νὰ μένης·
 »καὶ ἄλλους ἔχω βέβαια ἐγὼ νὰ μὲ τιμήσουν,
 »καὶ μάλιστα τὸν συνετὸν Κρονίδην· σὺ δὲ μ' εἶσαι
 »ὁ πάντων ἀπεχθέστατος τῶν εὐγενῶν ἀνάκτων·
 »διότι μάχης κ' ἐριδας ἐπιζητεῖς ἀπαύστως·
 »κί' ἂν εἶσαι λίχν ἰσχυρὸς, σοῦ τόδωκε θεὸς τις,
 »κατ' οἶκον μὲ τὰ πλοῖα σου καὶ τοὺς συντρόφους πλεύ-
 »τῶν Μυρμιδόνων ἀνάσσει, δὲν σὲ μετρῶ διόλου, [σας
 »οὐδ' ἂν θυμώνεις σὲ ψηφῶ· σὲ ἀπειλῶ δὲ τοῦτο·
 »ἀφοῦ ὁ Φοῖβος μ' ἀφαιρῆ τὴν κόρην Χρυσήϊδα,
 »ἐγὼ θὰ πέμψω μὲν αὐτὴν μὲ πλοῖόν μου καὶ ἄνδρας,
 »ἀλλὰ τὴν ῥοδοπρόσωπον θὰ πάρω Βρισηΐδα,
 »τὸ γέρας σου, αὐτὸς ἐλθὼν εἰς τὴν σκηνὴν, νὰ μάθης,
 »ἂν εἶμαι σοῦ ἀνώτερος, νὰ φρίττῃ δὲ καὶ ἄλλος
 »ἐξίσου νὰ μοῦ ἠμιλῇ καὶ νὰ μ' αὐθαδιάζῃ.»

Ἔς εἶπε ταῦτα, ἀναψεν ὁ Ἀχιλλεὺς ἀμέσως,
 κ' εἰς τὰ δασέα στήθη του ἀμφέβαλλ' ἡ ψυχὴ του,
 ἢ τὴν ὄξειαν σπάθην του ἐκ τοῦ μηροῦ νὰ σύρῃ,
 κ' ἀναστατώσῃ ἅπαντας φονεύων τὸν Ἀτρεΐδην,
 ἢ νὰ κρατήσῃ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν νὰ παύσῃ.
 Ἐνῶ δὲ ταῦτα κατὰ νοῦν κ' ἐν τῇ ψυχῇ ἐφράνει,
 καὶ ἐκ τῆς θήκης ἔσυρε τὴν σπάθην τὴν μεγάλην,
 ἢ Ἀθηνᾶ ἐξ οὐρανοῦ κατῆλθε· (ταύτην δ' εἶχεν
 ἐξαποστείλει ἡ θεὰ λευκοβραχίων Ἥρα,
 ἥτις στοργὴν καὶ μέριμναν πρὸς ἀμφοτέρους ἴσῃν

διέτρεψεν ἐν τῇ ψυχῇ.) Ἐστάθη δ' ὀπισθεν τοῦ
 καὶ ἔλαβεν ἐκ τῆς ξανθῆς τὸν Ἀχιλλεὺς κόμης
 εἰς τοῦτον μόνον ὄρατῃ, οὐδεὶς δ' ἔβλεπ' ἄλλος·
 ἐτρόμαξε δ' ὁ Ἀχιλλεὺς, καὶ ἔπειτα ἐστράφη.
 Ἀμέσως δ' ἀνεγνώρισεν τὴν Ἀθηνᾶν Παλλάδα)
 ἀπήστραπτον δὲ φοβερὰν τὰ ὄμματά της λάμπιν·
 ἀποταθείς δὲ πτερωτοῦς πρὸς ταύτην εἶπε λόγους·
 — «Τί πάλιν ἦλθες, ὦ Διὸς τοῦ αἰγιόχου κόρη;
 »διὰ νὰ ἴδῃς ἄραγε τὴν ὕβριν τοῦ Ἀτρεΐδου;
 »ἀλλὰ σοὶ λέγω, καὶ αὐτὸ θὰ γείνη ὅπως βλέπω·
 »ταχέως μὲ τὸ θράσος τοῦ θὰ χάσῃ τὴν ζωὴν του.»

Ἡ δὲ γλαυκῶπις Ἀθηνᾶ πρὸς τοῦτον ἀπεκρίθη·
 — «Κατῆλθον ἄνωθεν ἐγὼ νὰ παύσω τὴν ὀργὴν σου,
 »εἰάν πεισθῆς, καὶ μ' ἐπειψεν ἡ Ἥρα ἢ λευκόχειρ,
 »ἥτις φροντίζει καὶ ἀγαπᾷ ἐξίσου ἀμφοτέρους·
 »εἰ δὲ τὴν ἔριν ἄφρονε, μηδὲ τὸ ξίφος σύρε·
 »μὲ λόγους ὕβρισον αὐτὸν, ὅποιοι καὶ ἂν σοῦ ἔλθουν.
 »Σοῦ λέγω δ' ὅτι, καὶ αὐτὸ θὰ γείνη δίχως ἄλλο,
 »διὰ τὴν ὕβριν σου αὐτὴν τριπλαθὰ λάβῃς δῶρα·
 »λαμπρὰ καὶ πείσθητ' εἰς ἡμᾶς καὶ κράτει τὴν ὀργὴν»

Ὁ δὲ ταχύπους Ἀχιλλεὺς ἀποκριθείς τὴν εἶπε [σου·]
 — «Τὴν συμβουλήν σου, ὦ θεᾶ, ὑφείλωνά ἀκούσω,
 »ἂν καὶ ἀκράτητος ὀργὴ κατέχει τὴν ψυχὴν μου,
 »διότι φρονιμώτερον νὰ πράξω οὕτως εἶναι·
 »ὅστις ὑπέκειν εἰς τοὺς θεοὺς, πολλὰ τοῦ εἰσακούουν.

Εἰπὼν τὴν ἀργυρᾶν λαβὴν μὲ τὴν βαρεῖαν χεῖρα
 ἐδράξατο, καὶ ὤθησε τὸ μέγα ξίφος πάλιν

εἰς τὴν θήκην, οὐδ' ἀπειθήσεν εἰς τῆς θεᾶς τὸν λόγον,
 Πικροῦς δὲ πάλιν ἔλεγε πρὸς τὸν Ἀτρεΐδην λόγους·
 ὁ Ἀχιλλεὺς, οὐδ' ἔπαυεν ἀκόμη τὸν θυμὸν του.

— «Ἴ μὲθυσ', ἐλαφόκαρδε καὶ σκύλλου ὄμματ' ἔχων,
 »ποτέ σου δὲν ἐτόλμησες νὰ ὀπλισθῆς εἰς μάχην
 »συγχρόνως μὲ τὸ στράτευμα, οὐδὲ νὰ ἐνεδρεύσῃς
 »μὲ τοὺς μονάρχας Ἕλληνας, σοῦ φέρεται πῶς βλέπεις
 »τὸν Κάρον· εὐκολώτερον πολὺ βεβαίως εἶναι,
 »κατὰ τὸ μέγα στράτευμα τῶν Ἀχαιῶν τὰ δῶρα
 »νὰ ἀφαιρῆς ἀπὸ παντός, εἰάν τις σοῦ ἀντείπῃ·
 »Ἄ δημοδόρε βασιλεῦ, οὐτιδανῶν ἀνάσσεις,
 »εἰδ' ἄλλως τῶρα ἔσχατα θὰ ὕβριζες, Ἀτρεΐδη·
 »ἀλλὰ σοὶ λέγω τὸ ἐξῆς, ὀμνύω δ' ὄρκον μέγαν·
 »Ναί, μὰ τὸ σκηπτρὸν μου αὐτὸ, ἐξ οὗ φύλλα καὶ κλά-
 »ποτέ δὲν θὰ φυτρώσωσι, διότι εἰς τὰ ὄρη [δοί
 »κοπὴν τὴν ῥίζαν ἄφρησεν, οὐδὲ θ' ἀναβλαστήσῃ,
 »ἀφοῦ χαλκὸς περικόψῃ τὰ φύλλα, τὸν φλοιὸν του,
 »καὶ τῶρα πάλιν δικασταὶ οἱ παῖδες τῶν Ἑλλήνων
 »εἰς τὴν παλάμην φέρουσιν αὐτὸ, ἐκεῖνοι ὅσοι
 »παρέλαβον ἐκ τοῦ Διὸς τοὺς νόμους νὰ τηρῶσι·
 »μεγάλον δὲ τὸν ὄρκον μου αὐτὸν πρὸς σὲ ὀμνύω.
 »Θὰ ἔλθῃ ὦρα σύμπαντες οἱ Ἕλληνες μὲ πόθον
 »τὸν Ἀχιλλεὺς νὰ ζητοῦν, καὶ τότε, καὶ ἂν σκάσῃς,
 »καμμίαν δὲν θὰ δυνηθῆς βοήθειαν νὰ δώσης,
 »ἐνῶ θὰ πίπτωσι πολλοὶ νεκροὶ διὰ τοῦ ξίφους»

«τοῦ ἀνδροφόνου Ἔκτορος, σκληρῶς δὲ ἡ ψυχὴ σου
«θὰ σπαραχθῆ ἐκ τῆς ἀργῆς εἰς τὰ ἐντόσθια σου.»
ὣς εἶπε ταῦτα εἰς τὴν γῆν κατέρριψ' ὁ Πηλεΐδης
τὸ σκῆπτρόν του, τὸ μὲ χρυσᾶ καρφία ποικιλμένον,
κ' ἐκάθισεν ἀπέναντι δὲ ἔβραζ' ὁ Ἀτρεΐδης.

Ἐν τούτοις ἀνεπήδησεν ὁ γλυκυλόγος Νέστωρ
Πυλίων ῥήτωρ λιγυρὸς, ὁ λόγος τοῦ ὁποῖου
γλυκύτερος τοῦ μέλιτος ἀπέρρε' ἐκ τῆς γλώσσης,
καὶ ὅστις δύω γενεὰς θνητῶν ἀνθρώπων εἶδεν
ἀποθανούσας, οἵτινες εἰς τὴν ἁγίαν Πύλον
πρὸ τούτου εἶχον γεννηθῆ, κί' ἀνατραφῆ συγχρόνως
καὶ ἤδη ἐβασίλευεν ἐπὶ ἀνδρῶν τῆς τρίτης
αὐτὸς λοιπὸν ὀρθοφρονῶν ἠγόρευσε καὶ εἶπε
— «Φεῦ! μέγα πένθος ἀληθῶς καλύπτει τὴν Ἑλλάδα
«ναί, θὰ χαρῆ ὁ Πριάμος κί' οἱ παῖδες τοῦ Πριάμου,
«τῶν Τρώων δ' ὅλων αἱ ψυχαὶ πολὺ θὰ εὐφρανθῶσιν,
«εἴαν τὰς ἔριδας ὑμῶν ἀκούσουσιν ὅλας ταύτας,
«ὑμῶν τῶν πρώτων Ἀχαιῶν εἰς τὰς βουλάς καὶ μάχας
«πλὴν πείσθητε ἀμφοτέρω νεώτεροί μου εἰσθε
«διότι ἤδη ἄλλοτε ἐγὼ συνανεστράφη
«μὲ ἄνδρας μᾶλλον ἢ ἡμεῖς ἰσχυροτέρους ὄντας,
«καὶ ὅμως οὔτοι πώποτε ἐμὲ δὲν κατεφρόνουσιν
«δὲν εἶδ' ἀκόμ' ἀληθινὰ, οὐδὲ θὰ ἴδω ἄνδρας,
«καθῶς τὸν Δρύαντα, λαῶν ποιμένα, τὸν Πειρήθου,
«τὸν ἥρωα Πολύφημον, Ἐξάδιον, Κεναία,
«κ' ἐκεῖνον τὸν ἰσόθεον Θησέα τὸν Αἰγείδην
«ἐκεῖνοι γενναιότατοι ἀνδρῶν τῶν ἐπιγείων
«ὑπῆρξαν γενναιότατοι ὑπῆρχον μὲν τῷ ὄντι,
«ἀλλὰ κ' εἰς μάχας ἤρχοντο κατὰ γενναιοτάτων,
«κατὰ θηρίων ὀρεινῶν, καὶ τρομερῶς ἐνίκων.
«Τοιοῦτων ἤμην σύντροφος ἐγὼ ἐλθὼν μακράθεν
«ἀπὸ τὴν Πύλον, ζένην γῆν' μὲ εἶχον δὲ καλέσει
«οἱ ἴδιοι· ἐγὼ δ' ἐκεῖ τὸ κατ' ἐμὲ μαχόμεν,
«ἐκεῖνους δὲ οὐδεὶς θνητὸς, τῶν ὅσοι τῶρα ζῶσιν
«ἐπὶ τῆς γῆς, δὲν ἤθελε τολμήσει νὰ προσβάλῃ
«καὶ ἤκουσεν τοὺς λόγους μου κ' ἐπέειθοντο ἔς τὰς γνώ-
«πλὴν ὑπακούσατε καὶ σεις, διότι οὕτω πρέπει [μας
«μηδὲ σὺ, καίπερ ἰσχυρὸς, τὴν κόρην στέρησέ τον,
«ἀλλ' ἄφες ὅ, τ' οἱ Ἕλληνας τῷ ἔδωκαν ὡς δῶρον
«μηδὲ σὺ θέλε, Ἀχιλλεῦ, ἐξίσου ν' ἀντερῖζης
«πρὸς τὸν μονάρχην, ἐπειδὴ οὐδεὶς σκῆπτουχος ἀνάξ,
«ὅν δόξασέ ποτε ὁ Ζεὺς, τιμὴν ὁμοίαν ἔσχεν
«ἂν δ' εἰς ἀνδρείας, καὶ θεὰ σὲ ἔχει κάμει μήτηρ,
«ἀλλ' οὗτος εἶν' ἀνώτερος ὡς ἀρχῶν πλειοτέρων
«Ἀτρεΐδῃ, παῦσε τὸν θυμὸν, ἐγὼ δ' ἄ σ' ἰκετεύω
«νὰ παραιτήσης τὴν ἀργὴν κατὰ τοῦ Ἀγιλλέως,
«διότι μέγα πρόχωμα τοῦ στυγεροῦ πολέμου
«δι' ἀπαντας τοὺς Ἕλληνας αὐτὸς ἐνταῦθα εἶναι!

Πρὸς τούτον δ' ἀνταπήντησεν ὁ ἀνάξ Ἀγαμέμνων.
— «Τῷ ὄντι, γέρον, ὅλ' αὐτὰ πολὺ ὀρθὰ τὰ εἶπες
«πλὴν πάντων θέλει ὁ ἀνὴρ αὐτὸς νὰ ὑπερέχη,
«καὶ πάντων τὰ ἐπικρατῆ, καὶ πάντας νὰ προστάζῃ,

«καὶ πάντων ν' ἀρχῆ, ἀλλ' οὐδεὶς φρονῶ, τὸν ὑπακούει.
«Ἐάν δὲ τούτον οἱ θεοὶ, οἱ ὄντες αἰωνίως,
«ἐποίησαν πολεμικόν, μὴ τάχα διὰ τούτου
«τῷ ἔδωκαν τὴν ἀδειαν καὶ ὕβρεις νὰ ἐκφέρῃ;»

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΛΑΚΩΝΙΚΑ (1).

Α'. Παροιμίαι.

Απ' ὅλα τὰ λαλούμενα
κάλλια βαρ' ἢ καμπάνα
Κ' ἀπ' ὅλα τὰ μυρωδικά,
Κάλλια μυρίζ' ἢ μάρνα.

Εὐνόητος.

Ὁμοιάζει τοῦ σωμαλοῦ (2)
αὐτὸς καίεται

Κ' ὁ κόσμος λέν (3) σφυρίζει.

Ἀντίστοιχος τῷ Αἰσωπεῖῳ μύθῳ. Ἐπὶ δυστυχούν-
των μὲν ἀλλὰ μὴ πιστευόντων ὅτι ἐμπειτώκασιν
εἰς δυστυχίας. Λέγεται δὲ καὶ μονόστιχος «μοιάζω
τοῦ σωμαλοῦ» (4).

Ἐν Μάνῃ τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου τὸ
Γενέσιον, ὕπερ, ὡς γνωστὸν, ἐορτάζεται τῇ 24
Ἰουνίου ἀπανταχοῦ διὰ πυρῶν, ὀνομάζεται «τοῦ
ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Λιτροπίου», ἐνῶ εἰς ἄλλα μέρη
λέγεται «Ἰωάννου τοῦ ρίγανᾶ», διότι ἐν ταύτῃ τῇ
ἡμέρᾳ συνάγουσι «ρίγανη», τὸ γνωστὸν χόρτον, οἱ
χωρικοί. Ἀλλ' ἐν Μάνῃ πόθεν ἐπήγαγεν ἡ ὠραία
αὕτη ἐπωνυμία «Λιτροπίου» καὶ κατὰ ποίους
χρόνους, ἀγνοεῖται. Εἰκάζω δὲ ὅτι «Λιτροπίου»
προῆλθεν ἐκ τοῦ «ἡλιοτροπίου», ὡς οὐσης ἐγγὺς
τοῦ χρονικοῦ σημείου τῆς ἐορτῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάν-
νου, καθ' ὃ ὁ ἥλιος τρέπεται τὴν πρὸς Ν. πορείαν,
καὶ ὕπερ ὀνομάζετο ἡλιοτρόπιον διὰ τὴν τοῦ ἡλίου
τροπὴν. Τοιοῦτων ἰδεῶν λείψανα διασωζόμενα παρὰ
τῷ χυδαίῳ λαῷ τῆς Μάνης κεντοῦσιν ἀρκετὰ τὴν
περιέργειαν τοῦ ἐρευνητοῦ, ὅστις δύναται ν' ἀπαν-
τήσῃ καὶ ἄλλα πλείστα, μάλιστα παρὰ τοῖς Κακα-
βουλαίοις Μανιάταις, οἵτινες οὐδέποτε μετὰ ξένων
ἀνεμίχθησαν.

Β'. Μυρολόγια.

Ἐ! μπάριπα γέρω Ζαχαριᾶ
Σὲ χέρι σου νὰ ἦνε τὰ Παγκλά (5)
Κ' ἢ κρίσεις ἢ γεροντικαῖς.

(1) Ἰδ. φυλλάδ. 457 καὶ 458. (2) Σωμαλεῖς, ὁ κοχλίας, ἀπὸ
τοῦ ἔσω τοῦ στράκου τὰ μέλη ἔχω. Φυσικωτάτη ὀνομασία!
(3) Ἄν, Δωρικῆ συγκοπῆ ἀντὶ τοῦ Λέγουσιν, ὡς λῶ, ἀντὶ λέ-
γω. (4) Ὅταν δὲν μὲ πιστεύη τις δυστυχούνητα. (5) Χω-
ρία εἰς τὸν Δῆμον Μείσης Ἐπαρχ. Οἰτύλου.